

Maandag 31 juli 1916 – ochtendeditie

Vlaamse boeken naar het Belgische leger.

De commissie tot verzending van Vlaamse boeken naar het Belgische leger heeft thans 24.429 boeken gekocht waarvan 23.953 zijn verzonden, en 476 hun bestemming afwachten. De waarde der verzonden boeken bedraagt in Belgisch geld ongeveer 46.700 frank. Ook muziek- en toneelstukken werden verzonden voor een aanmerkelijk deel gratis, dank zij de giften van Nederlandse uitgevers. Slechts 7872 exemplaren werden gratis verzonden. De 16.081 overige werden door Belgische soldaten uit eigen zak betaald.

Het secretariaat der commissie Nassau Zuilensteinstraat 21, Den Haag, vraagt boeken of geld, o.a. ter verwezenlijking van het denkbeeld het eenjarig bestaan van de commissie te vieren door een vakbibliotheek te schenken aan ten minste elk van de vier grote hospitalen te Hoogstade, te De Panne, te Adinkerke en te Cherbourg.

Postchequeverkeer in Brussel.

Te Brussel is reeds op de 16^e juli ll. een postchequekantoor opgericht.

Maandag 31 juli 1916 – avondeditie

Internationale socialistische conferentie.

Herstel van België als zelfstandige staat, de onafhankelijkheid van Polen en een democratische federatieve unie der Balkanstaten zijn oude eisen der Internationale en de verschillende nationaliteitsvraagstukken zullen in de Internationale onder de medewerking van de partijen der betreffende naties hun oplossing kunnen vinden. In deze oorlog is de staatsidee sterker geworden en

hebben de verschillende nationaliteiten over het algemeen zich met de staat, waartoe zij behoren, solidair verklaard. Dit zal als gevolg hebben, dat de oplossing der meeste nationaliteitskwesities moet worden gevonden door binnenlands-politieke wijzigingen in de nationaliteiten-staten, waarbij een democratische constitutie wordt ingevoerd op de grondslag van autonomie der naties en van bevrediging van hun cultuurbehoeften.

De heer Camille Huysmans – aan wie door de voorzitter een woord van hulde werd gebracht, omdat hij onder de rampen, welke zijn land getroffen hebben, zijn internationaal socialistisch hart heeft bewaard – deed vervolgens voorlezing van verschillende ingekomen stukken.

De Heer Emile Van der Velde, lid van de Belgische delegatie van het Internationaal Socialistisch Bureau, had uit Havre, onder dagtekening van 29 juni, de volgende brief gezonden aan de voorzitter van de conferentie:

Waarde kameraad,

Indien ik niet denk deel te nemen aan de conferentie der neutrale socialisten, geschiedt zulks niet, omdat ik vijandig sta tegenover haar beginsel of dat ik het geschikte oogenblik, om haar te houden, betwist.

Ik meen integendeel, dat in dit oogenblik onze kameraden uit de onzijdige landen niet alleen het recht, maar ook de plicht tot spreken hebben. Evenals wij lijden zij door de oorlog, want het zich verrijken door enkele minderheden moet ons niet uit het oog doen verliezen, dat, bij de onzijdigen zowel als bij de oorlogvoerenden, de grote massa verarmt. Evenals wij en evenzeer als wij, hebben zij er belang bij, dat de vrede, die het conflict van thans zal beëindigen, een rechtvaardige vrede moge zijn, opdat hij een duurzame vrede kan zijn. Hun onzijdigheid moet van dat oogenblik af niet passief, maar

actief zijn. Het is hun taak om, afgezien van het recht, dat door het geweld zou zijn geschapen, te zoeken naar wat rechtvaardig is en de macht van de openbare mening in dienst te stellen van wat rechtvaardig is.

Het is, van dat standpunt beschouwd, dat ons uitvoerend comité de onzijdige socialisten gevraagd heeft, gelijk het vroeg aan de socialisten der oorlogvoerende landen, om van dit ogenblik af te denken aan hetgeen de vrede zal moeten zijn, opdat door het geweld opgelegde annexaties, zonder de toestemming van de geannexeerde volkeren, niet mogen leiden tot de voorbereiding van nieuwe conflicten in een naaste toekomst.

Onze kameraden uit de onzijdige landen hebben gemeend, dat het, tot het onderzoeken van dit ernstige vraagstuk, nuttig zou zijn een conferentie te beleggen en gemeenschappelijk te beraadslagen.

Het uitvoerend comité van het Internationaal Socialistisch Bureau heeft geen bedenking gemaakt, hen tot dat doel bijeen te roepen.

Maar iedereen zal begrijpen, dat de Belgische delegatie zich moet onthouden van deelneming aan de beraadslagingen.

Wij kunnen metterdaad geen rechter en partij tegelijk zijn.

Zeker, België was voor 4 augustus 1914 en tot de 4^e augustus 1914 een onzijdig land. Het was onzijdig, ja nog neutraler dan enig ander land, want zijn onzijdigheid was niet alleen een vrijwillige, maar geboden en gewaarborgd door een internationaal verdrag.

Met kracht van dit verdrag moesten wij ieders vriend zijn, maar ook tegen allen de ongereptheid van ons grondgebied verdedigen.

Het Belgische volk is zich bewust, strikt getrouw te zijn gebleven aan deze dubbele verplichting.

Gebukt onder al het kwaad van de oorlog, vraagt het recht tegen hen, die, volgens de eigen erkenning van de kanselier van het Duitse keizerrijk, door het schenden van zijn grenzen een onrecht begingen en die, om het te straffen voor het feit, dat het zich verdedigde, zijn steden hebben verbrand, zijn haarden verwoest, zijn niets kwaads verrichtende bevolkingen heeft gedund.

Tegenover een dergelijke aanslag, voor welke men, achteraf, leugenachtige en lasterlijke verontschuldigen heeft gezocht, kunnen wij niet geloven, dat de socialisten der onzijdige landen onbewogen zullen blijven. Wij vragen hen niet onze beweringen te aanvaarden, zonder ze te onderzoeken. Wij vragen hen integendeel, te oordelen op de stukken, onze bewijzen te vergelijken met de beweringen van onze aanvallers. Wij zijn overtuigd, dat zij, na dit onderzoek te hebben verricht, naar hun ziel en hun geweten, met Eduard Bernstein zullen zeggen, dat het aangevallen, verwoeste, gemartelde België, door zijn lijden zelf, het recht heeft verworven op deze beide dingen: onafhankelijkheid en herstel.

Ontvang, waarde kameraad, de betuiging van mijn broederlijke gevoelens.

(Getekend) Emile Van der Velde, lid van de Belgische delegatie van het Internationaal Socialistisch Bureau.

De directie van het Engelse marinevliegtuigwezen heeft in een onlangs gepubliceerd verslag o.m. het volgende medegedeeld:

“Op 15 juli verrichtte een van onze Duinkerke vliegtuigen (een Nieuport) patrouilledienst op 10 mijl uit de kust, toen het, Oostende naderend, op ongeveer 12.000 voet hoogte vliegend, een Duits

watervliegtuig ontmoette, dat 500 voet lager vloog. De vijand manoeuvreerde om een positie in te nemen onder en achter de Nieupart, terwijl beide vliegtuigen een steile glijvlucht uitvoerden.

De Britse bestuurder voerde een duikeling uit, terwijl het vijandelijke vliegtuig onder hem voorbij schoot. Daardoor kreeg de Engelse vlieger de begeerde achterpositie en opende op een afstand van 100 meter het vuur op het watervliegtuig.

De Duitse bestuurder – die klaarblijkelijk gewond was – viel uit het vliegtuig, hetwelk, toen het het laatst gezien werd, in vlammen gehuld achterna kwam.